

Muistio Keskustan Helsingin piiri ry:n puoluerahoituksen tarkastamisesta ajalta 1.1.2021– 31.12.2024

Yleistä

Valtiontalouden tarkastusvirasto on puoluelain (10/1969) 9 e §:n 1 momenttiin perustuen tehnyt puoluerahoitusta koskevan tarkastuksen kaikkiin valtionavustusta saaviin puolueisiin ja eräisiin niiden piirijärjestöihin sekä kahteen muuhun rekisteröityyn puolueeseen, jotka eivät saa valtionavustusta.

Tarkastuskohdekohtaiset havainnot annetaan muistiona kullekin 61 tarkastuskohteelle sekä asianomaiselle puolueelle. Kaikista muistioista koostettava kertomus annetaan vuonna 2026 eduskunnalle.

Tarkastuksen ovat suorittaneet johtavat tilintarkastajat Johanna Kormu, Pontus Londen ja Minna Tyrväinen, ylitarkastajat Ines Gullichsen, Hanna Surakka, Malviina Vahtera ja Artur von Bonsdorff sekä tarkastaja Elina Nordström. Tarkastusta on valvonut valvontapäällikkö Jonna Carlson.

Tarkastuskohteille on ilmoitettu tarkastuksesta 13.3.2025. Piirijärjestö on toimittanut pyydetyn ennakkomateriaalin, ja tarkastus toteutettiin etäyhteyksin 26.8.2025. Tarkastukseen osallistuivat Keskustan Helsingin piiri ry:stä piirihallituksen puheenjohtaja Anna Svanljung ja piirihallituksen varapuheenjohtaja Virva Lehto sekä Suomen Keskusta r.p.:n hallintopäällikkö Merja Perälä.

Valtiontalouden tarkastusvirastolle toimitetut tilinpäätöstiedot

Puolueiden tuli toimittaa Valtiontalouden tarkastusvirastolle puoluetukipäätöksissä mainittujen piirijärjestöjensä ja naisjärjestönsä tilinpäätöstiedot: tilinpäätös, toimintakertomus, tilintarkastuskertomus, erittely vaalikampanjan kuluista ja rahoituksesta, yhteenveto ajantasaisista ilmoituksista sekä puoluetukea koskeva tilitys valtionavustuksen käytöstä. Keskustan Helsingin piiri ry:n oli tätä varten tullut toimittaa vastaavat asiakirjat ja tiedot asianomaiselle puolueelle.

Keskustan Helsingin piiri ry:n vuosien 2021–2024 tilinpäätöstiedot on toimitettu puoluerahoitusvalvonnan järjestelmään. Tarkastuksen aikana järjestelmään lisättiin vuoden 2021 toimintakertomus.

Puoluetukea saavan puolueen ja avustuspäätöksessä tarkoitetun muun yhdistyksen tilintarkastajan on puoluelain 9 c §:n mukaan lausuttava tilintarkastuskertomuksessaan tilintarkastuslaissa säädetyn lisäksi 1) onko valtionavustuksen käytössä ja käyttöä koskevassa raportoinnissa noudatettu puoluelain säännöksiä ja avustuspäätöksen ehtoja; 2) onko noudatettu puoluelain säännöksiä tuesta ja tukea koskevista rajoituksista sekä vaalikampanjan kulujen ja rahoituksen ilmoittamisesta.

Keskustan Helsingin piiri ry:n tilintarkastuskertomuksiin vuosilta 2021–2024 sisältyvät puoluelain 9 c §:n edellyttämät lausumat.

Tiedot on toimitettu puoluelain mukaisesti.

Puoluerahoitusta koskevat ajantasaiset ilmoitukset ja tukirajoitusten noudattaminen

Puoluelain 8 c §:n mukaan puolueen, puolueyhdistyksen ja puolueen lähiyhteisön saaman tuen määrästä ja sen antajasta ilmoitetaan valtiontalouden tarkastusvirastolle, jos yksittäisen tuen tai useista samalta tukijalta saaduista suorituksista koostuvan tuen arvo on vähintään 1 500 euroa kalenterivuodessa (ajantasainen ilmoitus).

Keskustan Helsingin piiri ry oli tehnyt ajantasaisia ilmoituksia vuodelta 2021 yhteensä 5 000,00 euron määrästä ja vuodelta 2022 yhteensä 12 000,00 euron määrästä.

Keskustan Helsingin piiri on maksanut vuonna 2023 ehdokkaiden vaalimainoksia ja laskuttanut nämä mainoskulut ehdokkailta sekä vastaanottanut ehdokkailta ns. ehdokasmaksuja, jotka ovat joissain tapauksissa ylittäneet 1 500 euron yhteismäärän. VTV on suositellut ajantasaisen ilmoituksen tekemistä myös kyseisistä suorituksista.

Puoluelain mukaisen valtionavustuksen siirtämistä ja käyttöä koskevat menettelyt

Keskustan Helsingin piiri ry on raportoinut tarkastusvirastolle toimittamissaan valtionavustustilityksissä puoluelain 9 §:n mukaisen valtionavustuksen eli puoluetuen käytöstä ja siirtämisestä.

Keskustan Helsingin piiri ry on valtionavustustilitystensä mukaan saanut puoluetukea 54 308,00 euroa vuonna 2021, 49 308,00 euroa vuonna 2022, 30 836,00 euroa vuonna 2023 ja 35 129,00 euroa vuonna 2024.

Keskustan Helsingin piiri ry on siirtänyt puoluetukea edelleen Keskustanaisten Helsingin piiri ry:lle 5 141,00 euroa vuonna 2024. Tarkastuksessa todettiin, että piirijärjestö ei ollut tehnyt puoluetuen siirtämisestä valtionavustuslain 7 §:n mukaisesti sopimusta naisyhdistyksen kanssa. Keskustan Helsingin piiri ry:n tulee tehdä puoluetuen siirtämisestä valtionavustuslain mukaisesti sopimukset naisyhdistyksen tai muun siirretyn avustuksen saajan kanssa. Tarkastusvirasto on suositellut, että sopimukset tehdään vuosittain, jotta niiden sisältämä tieto olisi ajantasaista.

Pakotteiden huomioiminen valtionavustuksen käytössä

Valtionavustuspäätökseen on kirjattu vuodesta 2023 alkaen, että valtionavustusta saavan tahon tulee varmistua, että mitään varoja tai taloudellisia resursseja ei mene suoraan eikä välillisesti pakoteluettelossa lueteltujen tahojen saataville tai hyödynnettäväksi. Tarkastusvirasto tiedusteli kaikilta puolueilta selvitystä siitä, miten ne ovat varmistuneet puoluetukeen lisättyjen ehtojen noudattamisesta.

Keskustan Helsingin piiri ry ilmoitti tarkastuksen aikana, että hankintoja tehdään pääasiassa paikallisilta ja tutuilta toimijoilta, joiden kanssa on toimittu pitkään.

Tarkastusvirasto selvitti talouspakotteiden noudattamista tekemällä pistotarkastuksia puolueiden kirjanpitoaineistoon. Tarkastuksen perusteella ilmeni, että Keskustan Helsingin piiri ry on varmistunut valtionavustuspäätöksessä mainittujen talouspakotteiden noudattamisesta. Tarkastuksen perusteella ei ilmennyt, että piiriyhdistys olisi tehnyt hankintoja pakotelistatulta tahoilta.

Tarkastusvirasto muistuttaa, että vastuu sopimuskumppaneita, alihankkijoita, siirron saajia, yhteistyökumppaneita ja edunsaajia koskevien pakotteiden selvittämisestä ja oikeellisuudesta on valtionavustuksen saajalla. Toimittajan vakuutus ja valtionavustuksissa siirron saajan vakuutus eivät poista hankinnoissa avustuksen saajan vastuuta, vaan avustuksen saajan on tarvittaessa pyydettävä lisäselvitystä

asian varmistamiseksi. Valtionavustusta saavien tahojen on suositeltavaa arvioida niiden pakotteiden noudattamiseen liittyviä menettelyjä ja tarvittaessa tarkentaa toimenpiteitä, jotta niiden on mahdollista osoittaa luotettavasti noudattavansa valtionavustuspäätöksen (Valtioneuvoston päätös puoluelain 9 §:n mukaisen valtionavustuksen myöntämisestä puolueille) liitteen 2 avustusehtojen kohtaa 2.3.

Johanna Kormu

johtava tilintarkastaja

JAKELU	Keskustan Helsingin piiri ry
TIEDOKSI	Suomen Keskusta r.p.